

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorum Libri Tres

Liber Secundus, Siue Exempla, In Septem Capitalium Vitiarum
Detestationem, Per Quadragesimam, Anno M. DC. XLVI. narrata

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 8. Impurorum insignia, non lilia, sed cornua.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48186](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48186)

uales homines in fatore luxuria vitam finire? Quid multis opus est, ita fætet hoc vitium. vt qui ei sunt dediti, conscientia suadente, frequentare Congregationes sponte desinant, atq; seipsos excludant; quos sciunt B. Dei Matri abominandos. Quæ est maxima laus & Congregationum, & Congregatorum: nam, sicut mare, mortuos eijciunt.

VIII.

IMPURORVM
INSIGNIA NON
LILIA, SED
CORNYA.

Cùm ergo liligeri sint casti, atque illis insignibus, ob bonum vitæ odorem, ob innocentia candorem, ob eminentiam virtutis conspicui esse mereantur; quibusnam insignibus notantur impuri? Nimirum fractis auribus, exefas enim sæpe habent aures, morosum, oculos fugillatos, totam faciem tuberibus notatam, & floribus illicitæ Veneris. Quin & fætor illos prodit; halitus damnat; hircuiunt; neque iam hircorum contenti sunt cornibus, verùm etiam ceruorum ramos gestant, de Phryxis in Actæones transmutati. Vt enim taceam à D. Senensi Catharina, à S. Euthymio Abbate, atque alijs quibusdam Sanctis Venereos illos pusiones, cùm fortè, in via transirent, de fætoe suo agnitos: *Si bene ac rectè iudicas*, ait in quadam homilia Cæsarius, *incomparabiliter grauiorem putorem reddunt cogitationes luxuriosa, quàm cloaca*. Certè Mallonia illa illustris Romana, quando mori sponte maluit, quàm in impuras Imperatoris delicias consentire, Tiberio non est verita, tanquàm hirsuto atque olido seni, obscœnitatem oris exprobrare. Quapropter ille à vulgo *Hircus vetulus* est appellatus; honestissimo nomenclaturæ genere. De talibus supra citatus Poëta canit,

Est eruca salax, indexq; libidinis hircus:

Zach. 10: 3.
Matth. 25: 32.

immo ipse de talibus ait Dominus, per Zachariam: *super hircos visitabo*. Tunc scilicet, quando homines separabit ab inuicem, sicut pastor segregat oves ab hædis: & statuet, oves quidem à dextris suis, hædos autem à sinistris. Atque, vt noua quondam forma, alienaq; cornua fronti Addita Aristæum & Actæonem dedecorarunt, ita isti matrimoniorum vastatores non solum ipsi cornibus fædi sunt, sed alijs quoque, cum Diana, ignominiam aspergunt: vt dici possit,

Ouid. lib. 3.
Metam.

Dant sparsa capiti viuacis cornua cerui.

Quod, in Annalibus Choniates de Andronico Imp. Constantino-politano memorat, qui *cornua ceruorum* insignia & rari aliquid habentia, in porticibus fori suspendi iussit; non, vt alij magnates in palatijs

palatijs faciunt, ob speciem magnitudinis ferarum, quas cepisset, ostentandam; sed potius, ut feminarum, quas ipse corrumpibat, & ciuitatis mores notaret. Fertur (fabulane, an historia, non con- tendo) curiosa aliquando mulier vidua intrasse templum, ut in- teresset, dum cacodæmon ex infesso eijceretur. Ibi dum varia va- rij ex illo Spiritu sciscitantur, illa quoque scire voluit, vbinam suus- maritus paulò priùs defunctus esset? in cælo, an in Purgatorio, aut apud Inferas sedes? cui amarissimè iocosus Satan respondit, neque in cælo eum esse, neque in Purgatorio, neque etiam in Inferno: ita enim eum ab illa cornibus multis magnisque esse oneratum, ut non modò, non per angustam cæli, sed neq; per amplissimam Orci por- tam quiuerit intrare. Quod de vna muliercula faciliùs credi po- test, si tota quædam communitas, hoc insigne potuit tanquam ho- norificum acceptare. De muliercularum Insularum licentiosa impuritate, tempore Galeatij Sfortiæ, in hunc modum scribit Io- uius. *Ea tum erat ex multo otio luxuriantis seculi conditio, in ipsis præ- cipuè nobilioribus matronis, ut totum pudicitia decus ab humanitate au- la alienum prorsus & subagreste putaretur: ideoq; Princeps ad licentiam libidinis proclivatus, & inuenta vigore venustateq; oris supra omnes spe- ctatu dignissimus procacibus feminarum oculis & desiderijs cupidissimè deseruiret. Erat enim tunc vulgatum inter feminas, nullam ex Principis concubitu fieri impudicam, earumq; maritos, qui ineptis hirci videri possent, ita excellere aureis CORNIBVS, ut dignitate cunctos ante- irent. Quò vterius progredi potest cæca libido? si ipsa dignitatem meretur turpitude? & ignominia nota signum excellentiæ existi- matur? Nimirum rectè Aristoteles luxuriam inter belluina vitia, posuit; illa enim, ut doctè S. Thomas animaduertit, omnia sensu, & cupiditate carnali, quæ nobis communis est cum belluis, non- ratione metitur; quare hominem similem facit equo & mulo, qui- bus non est intellectus. Ac, ne cornua desint, inuenies, apud alios tau- ro, apud Clementem Alexandrinum, libidinosum etiam centauro, apud alios, alijs bestijs, in ignominiam, comparatum. I nunc, & sodalitem tibi elige; libido inter bestias, castimonia inter An- gelos, te faciet sodalem: illa inter vpupas, hæc inter columbas: il- la inter hœdos, hæc inter agnos te statuet. Huius pretium est cælo dignum; illius tanta immunditia est, ut Fœlicula virgo, postquam*

Iou. in eleg. lib. 3.

Aristot. lib. 7. Ethic. c. 6. S. Thom. 22. q. 156. a. 4. Psal. 31. 9.

Clem. Ale- xand. lib. 4. Strom.

nullis tormentis aut pollicitationibus à Christiana religione ac puritate corporis diuerſi potuit, maluerit, iuſſu Flaeci comitis, in latrinam detrudi, & ibidem mori, quàm libidine contaminari. Nulla ſcilicet corporis labes nocere poteſt, ſi anima ſe inquinari non patiatur: quemadmodum nihil iuuant corporis atque veſtium munitiæ, ubi pectus plenum eſt ſordibus pudendis & erubeſcendis, vultusque ipſe Vitelliana cicatrice ſtigmofus.

PARS SECVNDA.

IX.
IRA DEI IN
DETENTIO-
NE NAVIS, ET
IMPVRÆ SVB-
MERSIONE
OSTENSA.

Jerem. 3. 3.

Rom. 8. 13.

Io. Moſchus
in Prat. ſpi-
rit. cap. 36.

ED quia nonnulli adeò ſunt dura & perfrictæ frontis, vt neſciant ampliùs erubeſcere, ad aliud nobis remedium, eſt veniendum. Licet, tota ciuitate differantur, licet publicis vocibus meretrices nominentur; licet illis in faciem dicas, nomen illarum eſſe cum pudicitia proſtiturum; licet inculces, ipſas, domum, cognatos, totam familiam dedecore affici; adhuc rident, adhuc de fenestra annuunt, adhuc velut aues illices cantu vocant pelliciuntque tranſeuntes, & tantum non hederam aut myrthum præ foribus appendunt, vt ibi Bacchi & Veneris Nymphas ac miniſtras conſtet habitare; licet vaticineris, à prouincia relegandas; licet mineris carceres & carnifices; licet dicas virgis per forum, agendas, capite plectendas, nihil his omnibus mouentur; idcirco meritò audiunt: *Frons mulieris meretricis facta eſt tibi, noluiſti erubeſcere.* Vbi ergo verba nihil efficiunt, ad verbera eſt procedendum. Apud ſeruiles animos plus poteſt corporis dolor, quàm animi pudor: perfricuerunt faciem, frons illis ænea eſt; cutis tenella; ictus ſolos ſentiunt, dedecus contemnunt; ſicut nec hili faciunt, quidquid viderint, à ſaliua, quam ſemel imbiberunt, diſcrepare. Si quos itaque honeſtatis omnis oblitos, non commouet ſupra dictæ puellæ parentumque & cognatorum eius, omniumque Iudæorum, tam luculenta infamia, clades, calamitas; nõrunt grauiora ſibi à Deo, quàm ab hominibus impendere: nõrunt Apoſtoli comminationem: *Si ſecundum carnem vixeritis, moriemini:* nec morte tantum animæ, ſed non raro etiam morte improuiſa. Huius rei exemplum breue, ſed illuſtre refert Ioan. Moſchus, aliàs Euiratus, cuius liber eſt tantæ authoritatis, vt in ipſa quoque ſeptima ſynodo citetur. Vt enim appareat, quanta ſit grauitas huius criminis, Palladium adducit

adducit

adducit